

Food Safety Agency of Bosnia and Herzegovina

Broj: 01-02-3-1619-4/18

Mostar, 28.1.2019.

Na osnovu člana 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17) i člana 11. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14), Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, p o d n o s i

IZVJEŠTAJ O RADU**AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2018. GODINU****I - UVOD**

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) obavlja djelatnosti i zadatke u skladu s odredbama Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04), Zakona o genetički modificiranim organizmima („Službeni glasnik BiH“, broj 23/09), podzakonskim propisima koji uređuju sistem sigurnosti hrane, kao i zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju funkcioniranje organa državne uprave. Agencija je nadležna za analizu rizika, iniciranje, pripremu, izradu i predlaganje propisa o hrani, dužna je prikupljati i analizirati podatke kako bi se omogućilo karakteriziranje i praćenje rizika koji imaju direktni ili indirektni uticaj na sigurnost hrane i hrane za životinje, sve poslove vezano za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje kao i obavljati druge zadatke iz njenog djelokruga rada. Agencija djeluje u uskoj saradnji sa nadležnim organima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u cilju ispunjavanja zadataka.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza BiH za 2018. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 8/18) Agenciji je odobren budžet u iznosu od 1.749.000 KM, koji je korigovan za 23.827,94 KM (sredstva donacije - 991,19 KM prenos neutrošenih sredstava iz 2017. godine + 16.319,44 KM – „Angažiranje asistenta koordinatora“ + 6.443,74 KM+73,57KM - „Prehrambene navike stanovništva u BiH“- prenos neutrošenih sredstava iz 2017. godine i uplata u 2018. godini) što ukupno iznosi 1.772.827,94KM. Izvršenje budžeta za 2018. godinu, s danom 23.01.2019. godine iznosi 1.495.540,08 KM ili 84,4 %.

Program 1.1 Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje**Projekt 1.1.1 Procjena rizika u oblasti sigurnosti hrane**

Agencija je poduzela pripremne radnje u cilju formiranja Savjetodavnog vijeća, Naučnog vijeća i naučnih odbora kao mreže institucija u skladu sa članom 54. tačka h) Zakona o hrani. U skladu sa zaprimljenim EU RASFF obavijestima o rizicima porijeklom iz hrane, obavijestima izvan EU RASFF sistema i INFOSAN obavijestima pripremljeno je ukupno pet inicijalnih procjena rizika i dvije informacije koje imaju za cilj da na naučno utemeljen način daju smjernice nadležnim organima za poduzimanje odgovarajućih mjera, kao i informacije potrošačima i drugim zainteresiranim stranama o rizicima porijeklom iz hrane.

EU RASFF sistem – Agencija je zaprimila ukupno 16 EU RASFF obavijesti o rizicima porijeklom iz hrane. Izvršena je evaluacija obavijesti, pripremanje i dostavljanje obavijesti nadležnim organima u nacionalnom sistemu, zaprimanje povratnih informacija, te sačinjavanje povratnih informacija za upućivanje nadležnoj službi EC putem EU RASFF. Agencija je tokom 2018. godine redovno dostavljala izvještaje Evropskoj komisiji o poduzetim mjerama od strane nadležnih organa u BiH koji se putem RASFF WINDOW, SANTE RASFF EC čini dostupnim svim članicama RASFF mreže.

Obavijesti izvan EU RASFF sistema - Agencija je zaprimila ukupno 22 obavijesti izvan EU RASFF sistema koje su na daljnje postupanje i poduzimanje odgovarajućih mjera dostavljene nadležnim organima.

WHO/FAO INFOSAN mreža - Od strane INFOSAN kontakt tačke za hitne slučajeve za BiH, zaprimljene su dvije INFOSAN obavijesti i jedna informacija na znanje koje nisu zahtijevale postupanje nadležnih organa u BiH. Od navedenih obavijesti samo jedna je podrazumijevala poduzimanje mjera prema nadležnim organima, što je prethodno učinjeno posredstvom EU RASFF sistema.

Monitoring hrane – Proведен je Program praćenja (monitoring) ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla u 2018. godini (u daljem tekstu: Monitoring 2018.). Ukupno je uzorkovano 195 uzoraka hrane i svi su analizirani na prisustvo 165 aktivnih materija. Sačinjen je poseban izvještaj o navedenim aktivnostima, koji se dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje. Rezultati analiza su obrađeni koristeći relevantnu metodologiju, te je izvršena procjena prehrambene akutne (kratkotrajne) i hronične (dugotrajne) izloženosti potrošača ostacima pesticida.

Agencija je i u 2018. godini nastavila saradnju sa laboratorijama za kontrolu hrane u BiH. Na osnovu obrađenih podataka o laboratorijskim analizama hrane, u BiH je u 2018. godini, uzorkovano je 58.088 uzoraka hrane, od čega je neodgovarajućih bilo 543 ili 0,93% uzoraka. Na osnovu podataka o laboratorijskim analizama vode, u BiH je u 2018. godini uzorkovano je 10.374 uzorka vode. Od tog broja neodgovarajućih je bilo 2.156 ili 21 % uzoraka. U saradnji sa institucijama javnog zdravstva, nastavljene su aktivnosti na praćenju, prikupljanju i analizi podataka o pojavi i kretanju oboljenja koja se prenose putem hrane. Na području BiH u 2018. godini registrovano je ukupno 799 slučajeva obolijevanja gdje je hrana potvrđena kao uzrok/put prenosa. Registrirane su dvije epidemije: jedna epidemija *Salmonellosis* sa 39 oboljelih i jedna *Intoxicatio alimentaris/ Toxiinfectio alimentaris* sa 17 oboljelih. Detaljan Izvještaj u skladu sa prikupljenim podacima će biti pripremljen i dostavljen Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Saradnja sa međunarodnim i EU institucijama i organizacijama

Jačanje kapaciteta za implementaciju novog zakonodavstva BiH usklađenog sa accisom Kako bi se osigurala pravovremena i efikasna implementacija novog zakonodavstva u oblasti sigurnosti hrane, Agencija je koristila ponuđene kapacitete različitih programa Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija. Cilj ovih aktivnosti je usko vezan uz kreiranje i ispunjavanje uslova za izvoz prehrambenih proizvoda iz Bosne i Hercegovine kao i stvaranje ambijenta za kvalitetnu zaštitu zdravlja potrošača u Bosni i Hercegovini. Tako je uz podršku TAIEX instrumenta organizovano nekoliko ekspertske misije: „Upravljanje i procjena rizika u oblasti sigurnosti hrane“, „Službeni paneli za organoleptičku analizu djevičanskih maslinovih ulja u svrhu službene kontrole“, „Zaštita oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i garantovano tradicionalnih specijaliteta“ i „Provođenje higijenskog paketa“.

U saradnji i podršku sa USAID/Sweden FARMA II Projekta realizovane su sljedeće aktivnosti: Teorijski i praktični trening za prehrambenu industriju u provedbi ključnih odredbi Pravilnika o pružanju informacija potrošačima o hrani, sa specifičnim osvrtom na izračunavanje nutritivnih vrijednosti“, „Trening za izračunavanje nutritivnih vrijednosti“. U skladu sa zahtjevima Ureda za inspekciju pri DG SANTE-u realizovana je Tehnička podrška pripremi nacrta izmjena i dopuna Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu“ te izrada nekoliko smjernica za prehrambenu industriju i inspekcijske organe iz oblasti mikrobioloških kriterija za hranu: *Tehničke smjernice i uputstva za uzorkovanje za kriterij higijene procesa za Campylobacter u trupovima brojlera i Smjernice za dobru higijensku praksu i primjenu principa HACCP-a u peradarskim klaonicama i rasjekaonicama*. Dodatno je Agencija radila na jačanju analize bosanskohercegovačkog tržišta meda i sistema monitoringa meda, te jačanju kapaciteta nadzora i kontrole ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla“. U okviru ove dvije aktivnosti izrađene smjernice, namijenjene subjektima u poslovanju sa hranom u u sektoru proizvodnje meda i drugih pčelinjih proizvoda sektoru proizvodnje i prometa voća i povrća kao i inspekcijskim službama svih nivoa vlasti u BiH

Smjernice za interpretaciju rezultata ispitivanja kvalitete meda i Smjernice za uzorkovanje hrane u svrhu provođenja višegodišnjeg programa kontrole ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla

U cilju jačanja strukture kao i razvijanja neophodnih operativnih procedura za brzo djelovanje u slučajevima pojava bolesti koje se prenose putem hrane Agencija je, u saradnji sa nadležnim institucijama Savezne Republike Njemačke, i to Saveznim institutom za procjenu rizika (BfR) i Saveznim uredom za zaštitu potrošača i sigurnost hrane (BVL) i uz finansijsku podršku Saveznog ministarstva hrane i poljoprivrede (BMEL) realizovala radionicu na temu „Upravljanje epidemijama čiji je uzrok ili put prijenosa hrana“ na kojoj je učestvovalo 37 učesnika, predstavnika nadležnih organa. Predstavnici nadležnih institucija iz Savezne Republike Njemačke i Bosne i Hercegovine razmatrali su ključne aspekte procjene i komunikacije rizika te upravljanja rizikom u kriznim situacijama.

U saradnji sa Češkom razvojnom agencijom, Agencija je pokrenula cijeli niz aktivnosti u svrhu ospozobljavanja kontrolne strukture nad upotrebotom prehrambenih aditiva. Provedeno je nekoliko obuka na temu „Aditivi u hrani - zakonodavstvo, službene kontrole, deklariranje, uzorkovanje i analiza“, u okviru projekta „Unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane u Bosni i Hercegovini“. Na obukama je učestvovalo 25 predstavnika nadležnih organa, subjekata u poslovanju s hranom i udruženja potrošača. Predmetni projekt odnosi se na podršku uspostavljanja pilot sistema za kontrolu aditiva u hrani. Projekt je u potpunosti uskladen sa preporukama Evropske komisije u oblasti sigurnosti hrane, a cilj je unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane i jačanje uloge nadležnih organa za sigurnost hrane na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Izvršena je procjena stanja nekoliko laboratorijskih koje se bave kontrolom prehrambenih aditiva, te započela nabavka neophodne opreme kao i modeliranje neophodnih treninga za osoblje laboratorijskih. Također su izrađene i *Smjernice za opisivanje različitih kategorija hrane iz Dijela E Priloga II. Pravilnika o prehrambenim aditivima*.

Realizovano je učešće predstavnika BiH na deset treninga u sklopu „Better training for safer food“.

Međunarodna saradnja – Saradnja sa Evropskim autoritetom za sigurnost hrane (EFSA) - Saradnja sa Evropskim autoritetom za sigurnost hrane (EFSA)

Na osnovu realizacije obaveza iz prethodne godine, potpisana je novi Ugovor o međusobnoj saradnji između Evropskog autoriteta za hranu (EFSA-e) i Agencije na period od 18 mjeseci. U skladu sa potrebom ospozobljavanja kapaciteta Bosne i Hercegovine za prikupljanjem i obradom podataka u svrhu procjene rizika realizovano je nekoliko eksperiskih misija EFSA eksperata. Obuka za unos podataka u EFSA-inu bazu podataka o reziduama pesticida i reziduama veterinarskih lijekova. Nakon iste, od strane BiH, EFSA-i su prvi put dostavljeni podaci o reziduama pesticida koji su potvrđeni i uneseni u bazu podataka EFSA-e. Shodno uspostavljenom sistemu za prikupljanje i izvještavanje o zoonozama i uzročnicima zoonoza, antimikrobnoj rezistenciji i epidemijama uzrokovanim hranom, te u cilju kako bi način izvještavanja iz naprijed navedenih oblasti bio unaprijeđen, EFSA i Agencija su po prvi put organizovali webinar za nadležne organe u Bosni i Hercegovini. U saradnji sa EFSA-om, organizirana je i radionica na temu „Istraživanje prehrambenih navika stanovništava u BiH“. U skladu sa predpristupnim obavezama stručnjaci iz Bosne i Hercegovine su i tokom 2018. godine redovno učestvovali u radu radih tijela Evropske agencije za sigurnost hrane: Savjetodavno vijeće, Forum kontakt tačaka, naučne mreže iz oblasti pesticida, kontaminanata, genetički modificiranih organizama, dobrobiti i zdravlja životinja, rezidua veterinarskih lijekova, antimikrobne rezistencije i komunikacije rizika.

Prehrambene navike stanovništva - Agencija je u 2017. godini započela sa implementacijom projekta prehrambenih navika stanovništva u BiH koji je podržan od strane EFSA-e koji je i osigurao neophodna finansijska sredstva. Tokom 2018. godine završeno je sa pilot projektom na uzorku od 10% ukupnog broja ispitanika u cilju testiranja upitnika i protokola anketiranja i unosa podataka u softver. Obučeni anketari su na terenu izvršili

anketiranje ispitanika u skladu s EU metodologijom za ovo istraživanje i tom prilikom su prikupili generalne informacije o ispitanicima, proveli 24-satno anketiranje konzumiranja namirnica, kao i testiranje učestalosti konzumiranja namirnica po pojedinim grupama i anketiranje ispitanika o fizičkoj aktivnosti. Svi prikupljeni podaci su uneseni u softver za obradu podataka. Pripremljen je i srednjoročni izvještaj o provedenom pilot istraživanju koji je prihvaćen od strane EFSA-e čime je potvrđeno da se nastavi sa pripremom za glavno istraživanje prehrambenih navika koje je planirano tokom 2019. godine. Istraživanje u sklopu projekta, provoditi će se u skladu sa stavovima nadležnih organa, u zavisnosti od područja na kojem se navedene aktivnosti i realizuju.

Projekt 1.1.2 Koordiniranje izrade propisa usaglašenih sa legislativom Evropske unije kako bi se osigurao izvoz hrane i hrane za životinje, te zaštitili interesi potrošača i proizvođača

Propisi o hrani Na prijedlog Agencije u saradnji s nadležnim organima, Vijeće ministara BiH donijelo je šest propisa o hrani, a još četiri propisa o hrani su u fazi donošenja. Radi se o sljedećim propisima:

Pravilnik o prehrambenim aditivima („Službeni glasnik BiH“, broj 33/18) kojim je preuzeto 95 EU Uredbi, i koji omogućava lakšu i jednostavniju primjenu za subjekte u poslovanju s hranom, jer objedinjuje cijelokupnu oblast prehrambenih aditiva (aditivi u hrani namijenjenoj za ishranu ljudi, zasladičavača u hrani i boja u hrani) u jednom propisu.

Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu („Službeni glasnik BiH“, broj 64/18), kojim se preuzima pravna tečevina EU, i čijim donošenjem je omogućena uspostava mikrobiološkog kriterija u vezi s pilećim mesom, te predstavlja još jedan pozitivni iskorak u procesu za otvaranje tržišta EU bosanskohercegovačkim peradarima. Donošenje navedenog Pravilnika bio je i zahtjev misije za procjenu stanja po pitanju mogućnosti izvoza mesa peradi iz BiH na tržište EU. (DG SANCO)

Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o maksimalno dozvoljenim količinama određenih kontaminanata u hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 84/18), kojim se preuzima pravna tečevina EU i čijim donošenjem je omogućeno izjednačavanje maksimalno dozvoljenih količina za određene kontaminante hrani, u cilju stvaranja jednakih uslova na tržištu.

Pravilnik o sistemima kvaliteta za prehrambene proizvode, kojim se preuzima pravna tečevina EU, i čijim donošenjem se omogućuje zaštita prehrambenih proizvoda u BiH a poslije i na nivou EU, kako je to propisano i omogućeno EU legislativom. Donošenje navedenog Pravilnika je bio zahtjev i Europske komisije kroz Podoodbor za poljoprivredu i ribarstvo između Europske unije i Bosne i Hercegovine.

Pravilnik o stavljanju van snage pravilnika o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda, odobren od Upravnog odbora i upućen u proceduru razmatranja i donošenja Vijeću ministara.

Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog porijekla, kojim se preuzima pravna tečevina EU, i čijim donošenjem se uskladjuju maksimalne vrijednosti ostataka pesticida u pojedinim vrstama hrane, odobren od Upravnog odbora i upućen u proceduru razmatranja i donošenja Vijeću ministara.

Ispravka Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o tržišnim standardima za maslinovo ulje („Službeni glasnik BiH“, broj 41/18), tehnička ispravka.

Odluka o minimumu procesa rada za vrijeme trajanja štrajka u Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 71/18), u cilju ispunjavanja obaveza iz Zakona o štrajku zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 41/16).

Na inicijativu nadležnih organa, Upravni odbor Agencije je odobrio **Pravilnik o izmjeni pravilnika o sirovom mlijeku** i **Pravilnika o dopuni pravilnika o proizvodima od mlijeka i**

starter kulturama, a u cilju omogućavanja subjektima u poslovanju s hranom nesmetan izvoz predmetnih vrsta hrane. Odobren od Upravnog odbora i upućen u proceduru razmatranja i donošenja Vijeću ministara.

Projekt 1.1.3 Implementacija propisa iz oblasti sigurnosti hrane

Oblast genetički modificiranih organizama – Vijeće za GMO, u izvještajnom periodu, održalo je ukupno 12 sjednica na kojima je doneseno jedno Mišljenja po zahtjevu subjekta u poslovanju sa hranom za životinje za izdavanje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište BiH GM hrane za životinje. Agencija je, shodno Mišljenju Vijeća za GMO, donijela jedno rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište BiH GM hrane za životinje koja sadrži GMO odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije.

Komisija za priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Bosni i Hercegovini - U izvještajnom periodu Komisija je rješavala 24 predmeta za priznavanje prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stonih voda. Komisija je okončala 18 predmeta i donijela Mišljenja o priznavanju voda koje se stavljuju na tržište u Bosni i Hercegovini. Na osnovu Mišljenja, Agencija je donijela rješenja kojima se potvrđuje da je voda proizvedena, uskladištena i stavljena u promet u skladu sa odredbama pravilnika iz oblasti voda, te da se ista može stavljati na tržište Bosne i Hercegovine kao „prirodna izvorska“, „prirodna mineralna“ ili „stona voda“. Sve priznate vode upisane su u Registar Agencije.

Upravni odbor Agencije je u izvještajnom periodu održao 12 sjednica na kojima je razmatrao više propisa iz oblasti sigurnosti hrane koje na prijedlog Agencije u saradnji sa nadležnim organima donosi Vijeće ministara BiH, kao i više informacija i izvještaja iz pojedinih oblasti sigurnosti hrane, te Program rada Agencije. U navedenom periodu pripremani su opći i posebni kriteriji za postupak izbora kandidata za članove Naučnih odbora i Naučnog vijeća Agencije, stručnog tijela predviđenog Zakonom za utvrđivanje naučnih mišljenja u okviru djelokruga Agencije. Predmetne aktivnosti se nastavljaju i u narednom periodu.

Agencija je u 2018. godini u segmentu komunikacije s potrošačima posredstvom sredstava javnog priopćavanja evidentirala ukupno 86 aktivnosti, među kojima su priopćenja za javnost, izjave za medije te pismeni odgovori na upite medija. U skladu s načelom transparentnosti, na web stranici Agencije se blagovreno objavljaju navedeni sadržaji (novosti/priopćenja – 54; propisi/javne konsultacije - 13; javne nabavke – 24 i pristup informacijama – 2).

Realizacija zaključaka Vijeća ministara BiH - U izvještajnom periodu, Vijeće ministara BiH zadužilo je Agenciju za realizaciju pet zaključaka, od kojih je svih pet uspješno realizirano. Realizacija Zaključaka Vijeća ministara BiH je prioritet u realizaciji Agencije. U okviru aktivnosti vezanih za popunjavanje Upitnika Evropske komisije, u toku 2018. godine Agencija je uzela aktivno učešće u davanju odgovora na dodatna pitanja iz Upitnika Evropske komisije u predviđenom roku.

Predstavnici Agencije učestvovali su na 3. sastanku Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo. Agencija je pripremila i dostavila Direkciji za evropske integracije prilog za izradu Dokumenta za diskusiju za 3. sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU-BiH. Obzirom da izvještavanje EK predstavlja temelj za donošenje odluka i usvajanje pravnih akata u institucijama EU o pristupanju određene države EU i općenito u politici proširenja ove su aktivnosti bile jedan od prioriteta u radu Agencije.

Institucije Evropske unije usvojile su u oktobru 2018. godine Akcioni program za IPA 2018 za Bosnu i Hercegovinu kojim je, pored ostalog, predviđena mogućnost podrške sektoru sigurnosti hrane u BiH te su za tu namjenu rezervirana finansijska sredstva u iznosu od 1,5 miliona eura. Predstavnici Agencije u Radnoj grupi za pripremu Sektorskog planskog dokumenata (SPD) za programiranje IPA II za 2018 - 2020 za sektor poljoprivrede i ruralni razvoj su predložili aktivnosti i započeli sa provođenjem neophodnih koraka za pripremu budućih projekata u okviru IPA II odobrenih sredstava.

II - IZVJEŠTAJ O PROVODENUM AKCIJONOG PLANA PREDVODENOG GODIŠNIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BIH 2011. GODINE

Opći cilji/principi razvoja: ODRŽIVI RAST

Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj

Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH

Specifični cilj: Unaprijeđenje sistema sigurnosti hrane

Programi, projekti i aktivnosti	Nositelj aktivnosti (organizaciona jedinica)	Pokazatelji	Izvori finansiranja i troškovi		Vrijeme provođenja	Komontar
			Ostvareni troškovi	Pričarani troškovi		
1	2	3	4	5	6	7
					8	9
					10	11
					12	
1.1 Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje						
1.1.1 Procjena rizika u oblasti sigurnosti hrane	01, 02, 03, 04, 05	Broj	37	93	Budžet, donacija	613 900
						523 440
1.1.1.1 Priprema i provođenje naučnih i stručnih istraživanja i monitoring pianova, te izrade mišljenja i preponaka	01, 02, 03, 04, 05	Broj	2	49		263.100
						224.294
1.1.1.2 Prikupljanje i vodenje baza podataka/evidencija	01, 03, 04, 05	Broj	5	14	175.400	149.573
1.1.1.3 Saradnja sa međunarodnim i EU institucijama i organizacijama	01, 03, 04, 05	Broj	30	30	175.400	149.573
U izvještajnom periodu, Agencija je na osnovu obavijesti zaprimljenih putem EU RASFF sistema, INFOSAN mreže i obavijesti izvan EU RASFF sistema pripremila preporuke, mjere i smjernice za daljnje postupanje nadležnim organima i ostalim zainteresiranim stranama. Također su pripremljene i inicijalne procjene rizika porijeklom iz hrane.						
U izvještajnom periodu uspostavili i redovno ažurirala sve planirane baze podataka, čije će ažuriranje i eventualno unapređenje biti nastavljeno kontinuirano i u narednom periodu.						
Agencija je u izvještajnom periodu osigurala sve učešće predstavnika svih nivoa vlasti na obukama koje su realizirane u saradnji sa TAIEK-om, EFSA-om, BTSF-om, Saveznim institutom za procjenu ičekuća, Usaid/ Sida FARMA II Projektom i Češkom razvojnom agencijom.						
U okviru međunarodne saradnje, Agencija je u izvještajnom periodu osigurala učešće predstavnika svih nivoa vlasti na obukama koje su realizirane u saradnji sa TAIEK-om, EFSA-om, BTSF-om, Saveznim institutom za procjenu ičekuća, Usaid/ Sida FARMA II Projektom i Češkom razvojnom agencijom.						

1.1.2 Koordiniranje izrade propisa usaglašenih sa legislativom Evropske unije, kako bi se osigurao izvoz hrane i hrane za životinje, te zaštitiли interese potrošača i proizvođača	01, 02, 03, 04, 05	Broj	143	147	151	613.900	523.440
1.1.2.1 Propisi o hrani	01, 02, 03, 04, 05	Broj	143	4	8	613.900	523.4400
1.1.3 Implementacija propisa iz oblasti sigurnosti hrane	01, 02, 03, 04, 05	Broj	55	250	525	526.200	448.660
1.1.3.1 Koordinacija u vezi sa hranim služajevima, rješenja za odobravanje za stavljanje na tržište hrane, pojašnjenje, tumačenje i odgovori u vezi implementacije propisa	01, 02, 03, 04, 05	Broj	44	230	509	484.104	412.767
1.1.3.2 Upravljačka i aktuinalost podrište	01, 02, 03, 04, 05	Broj	10	20	16	42.096	35.893

U odnosu na propise čija izrada je planirana Programom rada za 2018 godinu, u izveštajnom periodu su urađena dva propusa više u odnosu na planirani broj propisa, a koji su detaljno prikazani u tabeli za izveštaj za podzakonske akte.

Programom rada Agencije za 2018. godinu planirana je i izrada izmjene dopune Pravilnika o maksimalnim nivoima pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog ponjekta, koji je u fazi odobravanja od strane Upravnog odbora Agencije. Pravilnik o prehrambenim aditivima je objavljen u „Službenom glasniku BiH“, broj 33/18. Propisi čija izrada nije planirana Programom rada Agencije za 2018. godinu, a koji su zbog iskazane potrebe za njihovom izradom urađeni u izveštajnom periodu, detaljno su prikazani u tabeli koja se odnosi na izveštavanje za podzakonske akte.

Agencija je i u toku 2018. godini nastavila sa aktivnostima koje su se odnose na implementaciju propisa iz oblasti sigurnosti hrane a što je detaljnije prikazano u nastavku tabele.

Agencija je u 2018. godini u segmentu komunikacije s potrošačima posredstvom sredstava javnog priopćavanja evidentirala ukupno 86 aktivnosti, među kojima su priopćenja za javnost, izjave za medije te pisnim odgovorom na upite medija. U skladu s načelom transparentnosti propisanim Zakonom o sigurnosti hrane Bosne i Hercegovine je u periodu od 01.01. - 31.12.2018. godine objavljen sljedeći sadržaj: novosti/priopćenja – 54; propisi o hrani – 4; javne konsultacije – 9; javne nabavke – 24 i pristup informacijama – 2. Također je dostavljen i veliki broj odgovora na upite subjekata u poslovovanju s hranaom, nadležnih organa svih nivoa vlasti i ostalih zainteresiranih strana. Također su pradene aktivnosti u radu Vijeća za generalički modificirane organizme i Komisije ovih aktivnosti doneseno ukupno 18 rješenja u upravnom postupku.

Agencija je u izveštajnom periodu izradila sve strateške dokumente koji su bili planirani Programom rada izveštaja o radu za 2017. godinu, Srednjoročni plan rada Agencije za period 2019. - 2021. godina i Program rada za 2019. godinu. Također su u skladu s planiranim dinamikom izrađeni finansijski izveštaji, kao i realizirani zaključci Vijeća ministara BiH.

Kneza Višeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
Kneza Višeslava 66, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
+ 387 36 336 950, + 387 36 336 990
www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

W - Izvještaj o izradi niza zakona planiranih godišnjim programom rada agencije za sigurnost hrane BiH 2016. godine						
Opći cilj/principi razvoja: ODRŽIVI RAST						
Strateški cilj: Brzi i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj						
Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH						
Specifični cilj: Unaprijedjenje sistema sigurnosti hrane						
Naziv zakona		Vrijeme provođenja	Status zakona zaključno sa 31.12. godine			
		Planirani kvartal za provođenje	Kvartal kada je aktivnost provedena	Uputaćen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	Procedura u PS BiH (DA/NE)
1		2	3	4	5	6
1.1 (naziv programa)						8
1.1.1 (naziv projekta)						
1.1.1.1 (naziv zakona)						
1.1.1.2 (naziv zakona),..						
1.1.2 (naziv projekta),...						
1.2 (naziv programa)						

Knjega Višeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 Knjiga Višeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 + 387 36 336 950, + 387 36 336 990
 www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

12

12

IV - IZVJEŠTAJ O IZRADAENIM PODZAKONSKIM AKTIMA PLANIRANIH GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BIH 2018. GODINE

Opći cilj/principi razvoja: ODRŽIVI RAST

Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralnog razvoja

Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH

Specifični cilj: Unaprijedjenje sistema sigurnosti hrane

Naziv podzakonskog akta	Vrijeme provođenja		Status podzakonskog akta zaključeno sa 31.12. godine			Komentar
	Planirani kvartal za provođenje aktivnosti	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen rukovodiocu (DA/NE)	Usvojen od strane rukovodioča (DA/NE)	Upućen VM BiH (DA/NE)	
1	2	3			4	5
1.1 Procjena upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje						
1.1.1 Koordiniranje izrade propisa usaglašenih sa legativom Evropske unije, kako bi se osigurao izvoz hrane i hrane za životinje na hranu i hrani za životinje bijelog i životinjskog porijekla	IV	IV	DA	DA	NE	NE
1.1.1.1 Izmjene i dopune Pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hranu i hrani za životinje bijelog i životinjskog porijekla su u fazi ocobravaranja od strane Upravnog odbora Agencije.						
1.1.1.2 Pravilnik o prehrabnenim aditivima	IV	II	DA	DA	DA	DA
Izmjene i dopune Pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hranu i hrani za životinje bijelog i životinjskog porijekla su u fazi ocobravaranja od strane Upravnog odbora Agencije.						
Pravilnik o prehrabnenim aditivima je objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 33/18.						

Kneza Višeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 Кнеза Вишеслава бб, 88 000 Мостар, Босна и Херцеговина
 + 387 36 336 950, + 387 36 336 990
 www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

IV	III	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.1.1.3 Isprička Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o tržišnim standardima za maslinovo ulje							
IV	III	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.1.1.4 Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o maksimalno dozvoljenim količinama određenih kontaminanata u hrani							
IV	III	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.1.1.5 Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hrana							
IV	III	DA	DA	DA	DA	DA	DA

Кнеза Вишеслава бб, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 Кнеза Вишеслава бб, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina

 + 387 36 336 950, + 387 36 336 990
 www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

1.1.1.6 Pravilnik o sistemima kvaliteta za prehrambene proizvode	IV	IV	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.1.1.7 Pravilnik o stavljanju van snage pravilnika o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda	IV	IV	DA	DA	DA	NE	NE	NE
1.1.1.7 Odluka o minimumu procesa rada za vrijeme trajanja štrajka u Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 71/18)	IV	III	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.1.1.8 Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog porijekla	IV	IV	DA	DA	DA	NE	NE	NE
1.1.1.9 Pravilnik o izmjeni pravilnika o sirovom mlijeku i Pravilnika o dopuni pravilnika o proizvodima od mlijeka i slatkih kulturama	IV	IV	DA	DA	DA	NE	NE	NE

Kneza Vrgeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 Кнеза Врхеслава бб, 88 000 Мостар, Босна и Херцеговина
 + 387 36 336 950, + 387 36 336 990
 www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

V-IZJEŠTAJ O IZRĀDENIM MEĐUНАРОДНИМ УГОВОРИМА ПЛАНИРАНИХ ГОДИШЊИМ ПРОГРАМОМ РАДА АГЕНЦИЈЕ ЗА СИГУРНОСТ ХРАНЕ БИХ 2018. ГОДИНЕ

Opci cilji/principi razvoja: ODRŽIVI RAST

Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralnog razvoja

Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH

Specifični cilj: Unaprijediti sistem zaštite sigurnosti hrane

Naziv međunarodnog ugovora	Vrijeme provođenja		Status međunarodnog ugovora zaključeno sa 31.12. godine				
	Planirani kvartal za provođenje	Kvartal kada je aktuvalost provedena	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	Procedura u Predsjedništvu BiH (DA/NE)	Usvojen u Predsjedništvu BiH (DA/NE)	Komentar
1.1 (naziv programa)							
1.1.1 (naziv projekta)							
1.1.1.1 (naziv međunarodnog ugovora)							
1.1.1.2 (naziv međunarodnog ugovora)...							
1.1.2 (naziv projekta)							
1.2 (naziv programa)							

Кнеза Вишеслава бб, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 Кнеза Вишеслава бб, 88 000 Mostar, Босна и Херцеговина
 + 387 36 336 950, + 387 36 336 990
 www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

VI - Izveštaj o realizaciji javnih investicija planiranih godišnjim programom rada agencije za sigurnost hrane BiH 2018. godine

Opći cilji/principi razvoja: ODRŽIVI RAZVOJ

Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj

Srednjiročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH

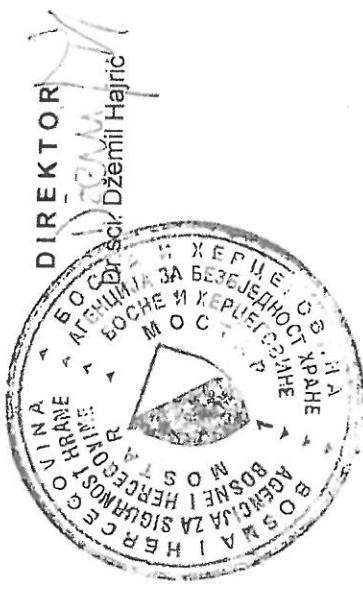
Specifični cilj: Unapređenje sistema sigurnosti hrane

Naziv projekta javnih investicija	Vrijeme realizacije	Očekivani period realizacije	Završen (DA/NE)	Status (ZAVRŠENO U POSTUPKU ODLOŽENO PREKINUTO)	Komentar
1	2	3	4	5	
1.1 Procjena, upravljanje i komunikacija rizika povezanim s hrane i hrane za životinje					
1.1.1 Prehrambene navike stanovništva					
1.1.1.1 Prehrambene navike stanovništva	2021. godina	NE		U POSTUPKU	Upravljiv polovicu 2018. godine završeno je sa pilot projektom na uzorku od 10% ukupnog broja ispitanika u cilju testiranja upitnika i protokola anketiranja i unosa podataka u softver. Obućeni anketari su na terenu izvršili anketiranje ispitanika u skladu s EU metodologijom za ovo istraživanje i tim prilikom su prikupili generale informacije o ispitanicima, proveli 24-satno konzumiranja namirnica, kao i testiranje učesnosti fizičkoj aktivnosti. Svi prikupljeni podaci su uneseni u softver za obradu podataka. Pripremljen je srednjoročni izvještaj o provedenom pilot istraživanju koji je upućen EFSA-i na pregled isti je prihvacen od strane EFSA-e što je značilo da se može krenuti u pripreme za glavno istraživanje prethambenih navika koje je planirano za 2019. godinu, a koje su se sastojale od korekcija upitnika u skladu s rezultatima pilota, usklađivanja softvera za pojedine specifičnosti kojeg se pojavljuju tokom anketiranja na terenu, održavanja radnih sastanaka s partnerima oko dogovora za realizaciju terenskih aktivnosti i sl.

Knjega Višeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 Књеза Вишеслава бб, 88 000 Мостар, Босна и Херцеговина
 + 387 36 336 950, + 387 36 336 990
 www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

VII. IZVJEŠTAJ O PROVEDENIM JAVnim KONSULTACIJAMA KOD IZRade Izvještaja o Radu Agencije za Sigurnost hrane BiH 2018. godine

U skladu s odredbama Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izveštavanja u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", 94/14), Agencija za sigurnost hrane BiH je provela postupak javnih konsultacija o Prednacrtu izvještaja o radu za 2018. godinu. Prednacrt izvještaja o rada je objavljen na službenoj web stranici Agencije (www.fsa.gov.ba) u dijelu koji se odnosi na javne konsultacije, a također je bio i u procesu konsultacija putem web platforme e-konsultacija.

Knjaza Višeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
Knjaza Vlamečlava 66, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
+ 387 36 336 950, + 387 36 336 990
www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba